

Toplumcu Düşünce Enstitüsü Tartışma Notu

TN - Siyaset/15-04
Hazırlayan: Ali Er

22 Nisan 2015

Diyadin'de HDP'ye Seçim Barajı Kumpası

Ne Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan ve AKP ne de Öcalan ve PKK'nın 7 Haziran'da barajı aşmış HDP'li bir Türkiye'de siyasi gelecek planları olabilir. Çünkü seçim barajını geçen HDP'nin Kürt siyasi hareketinin ağırlık merkezine oturması ve güçlenmesi buna karşılık Öcalan'ın ve PKK'nın güç kaybetmesi yüksek bir olasılık. Ama daha da önemlisi HDP barajı aşarsa, AKP'nin son kamuoyu araştırmalarına göre tek başına iktidarda kalması olanaksız gibi görünüyor. AKP'nin tek başına iktidar sürecinin sonlanması, AKP'li veya AKP'siz bir koalisyon ise güçlü bir olasılık olarak öne çıkıyor.

Bu durumda en büyük pazarlık konusu olan "Başkanlık sistemi" yolunda AKP'nin koalisyon ortağı HDP olursa ki; bu koalisyona öncelikle AKP'nin milliyetçi tabanı karşı çıkabilir. Öte yandan HDP'nin Başkanlık sistemine karşı kesin tutumunun da AKP-HDP koalisyonunda sorun olabileceği göz ardı edilemez. HDP, Kürt siyasi hareketi bağlamında kazançlarına karşılık başkanlık sistemine ikna edilse dahi AKP-HDP ortaklığında hazırlanacak bir Anayasa'nın referandumdan CHP+MHP tabanıyla ortak hareket edebilecek AKP seçmeninin de desteğiyle geri dönmesi de bir olasılık...

Diğer taraftan AKP-MHP veya AKP-CHP hatta TBMM'deki 4 partiden üçünün ortaklığında "Milli Birlik Cephesi(!)" şeklinde oluşabilecek bir hükümette ise Öcalan'ın muhataplıktan düşmesi kaçınılmaz olur. Özetle HDP'nin barajı aşması ile oluşabilecek Meclis aritmetiğinde en büyük kaybedenin Öcalan/PKK ve Cumhurbaşkanı Erdoğan/AKP cephesinin olması en yakın olasılık; bunu kim göze alabilir?

Acaba bunun için mi? Her şeyin konuşulduğu çözüm sürecinde baraja dokunulmadı.

Bu konuda tek güçlü çıkış CHP'den geldi. Kürt sorununun TBMM çatısı altında demokratik temsilcilerin iradesi ile eşit yurttaşlık ve hukukun üstünlüğü temelinde, demokrasi içinde çözümünü öngören siyasi duruşunun bir parçası olarak barajın düşürülmesi için %7,%5 ve hatta %3 seçeneklerini içeren kanun teklifleri ile CHP samimiyetini gösterdi. HDP de gerçekten naif solcuları avlamak yerine Türkiye'yi kucaklamak isteseydi; %10 barajının kaldırılmasında daha işin başında ısrarcı olurdu.

Bu nedenle Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan'ın ve Öcalan/PKK cenahının 7 Haziran seçimlerine ilişkin masadaki oyun planının HDP'nin baraj altında kalması, TBMM'de Anayasa değişikliği yapabilecek çoğunluğun kısa yoldan AKP'ye daha doğrusu Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın siyasi iradesine bırakılması hedefine dayandığını dikkate almakta yarar var. Ne yaparsa yapsın 330'u bulamaz diyenleri duyar gibi oluyorum. Bulamazsa ne olur? AKP tek

başına iktidarda kalır mı? Kalabilir. Sayın Cumhurbaşkanı Demokrasi havarisi olarak “Başkanlık” ısrarından döner mi? döner de; “Milli İradeye saygı” adına fiili başkanlık devam eder mi? eder. Gerisi mi? Hedef 2023; kervan yolda düzülür...

Özetle HDP’nin seçim barajını geçip geçmemesi Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan’ın ve Öcalan/PKK cenahının siyasi geleceklerinde kilit taşıdır. HDP barajı geçerse AKP’nin iktidar gücü ve Öcalan/PKK’nın eli zayıflarken, HDP ise çoklu seçeneklerde karşı oyun planı kurma olanağına kavuşur. İşte bu noktada 7 Haziran’a kadar “etki odaklı harekât” için Diyardin’de düğmeye basıldığı anlaşılıyor... Nasıl mı?

Son iki yılda PKK’nın bölgedeki üslerini ve faaliyetlerini valiler bilmiyor mu? Bal gibi biliyorlar. Hatta PKK’nın “paralel(!) bir otorite” olarak varlığı bölgede yöneticiler dâhil herkesçe bilinen ve kabul edilmiş yaşanan acı bir gerçeklik... PKK’nın son iki yılda bölgede üslerini güçlendirdiği gibi kırsaldaki hareketlerinin köy ve mezralardaki fiili varlığının olağanlaştığı yöneticilerce biliniyor. En somut örnek; Diyardin’deki ağaç dikme şenliklerine PKK bir yıl önce silahları ile katılmış ama kimse görmemiş kimse duymamış! Üstelik TSK’nın operasyon taleplerine bölge valilerinin izin vermediği ve bölgedeki komutanların da bu hususu “sorumluluktan kurtulma” bağlamında dosyaladığı basına dahi yansdı.

O halde son iki yılda güvenlik güçlerine operasyon izni vermeyen valilerin başına taş mı düştü ki; Jandarmayı PKK’ya karşı sürmek akıllarına geldi. Hem de bugüne kadar görmemezlikten gelinen PKK silahlı unsurlarının güvenlik tehdidi olarak hatırlanmasının ve güvenlik güçlerinin görevlendirilmesinin bölgeyi bir anda ateş topuna dönüştüreceğini bile bile. Özellikle “İç güvenlik Yasasının” onaylanmasının hemen akabinde valilerin PKK tehdidinin ve kendi görev sorumluluklarını ayırdına varmalarına ne söylenebilir ki; “Zamanlaması manidar”...

AKP’nin bu şiddet tırmanışından, özellikle Türkiye partisi söylemleri ile sempati toplayan ve bıçak sırtında “seçim barajı” ile sınanan HDP’nin baraj altına itilmesini beklediğini görmek için derin analizlere hiç de gerek yok. Ancak asıl sorun Öcalan ve PKK bunu nasıl göremez...

Eğer Öcalan/PKK cenahı Kürt sorununun barış içinde çözümünde samimi iseler, her türlü şiddeti reddeden kamuoyunu ikna edici adımlar atmalıdırlar. En azından PKK’nın silahlı unsurlarının görünürlüğüne meydan verilmemelidir. Aksine adeta kör göze parmak sokarcasına atılan her adım Öcalan/PKK cenahını da aynı planın bir parçası HDP’ye karşı kumpasın ortağı yapar.

Çünkü artan şiddet ve çatışma ortamı, AKP ve MHP saflarında kitleleri sıklaştırabileceği gibi bugüne kadar hiç yaşamadığımız etnik ve mezhepler arası çatışmanın tohumları olabilir. Bu gelişmelerden en çok kaybeden HDP ve demokratik Kürt siyasi hareketi olur. Bundan Öcalan ve PKK’nın kaybı olur mu? Hem de çok. Ama hesap başka hesap; Anlaşılan Öcalan/PKK, yükselen HDP karşısında Kürt siyasi hareketinde inisiyatiflerini kaybetmek istemiyorlar. Aksine son iki yılda bölgede oluşturdukları “fiili meşruiyet” gücü ile Kürt vatandaşlarımız üzerindeki ağırlıklarını artırdıkları gibi en iyi bildikleri silah gücü ile “çözüm süreci” masasındaki yerlerini sağlamlaştırma hesabındalar. Ama kazanç hanesinde “sıfır” yazan hesap hesap değildir; umarım yanlış hesap sandıktan döner.